

DOBROGEA JUNEA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director: CONST. N. BARRY

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE
Pe un an Lei 120
— jumătate an — 70
REDACTIA SI ADMINISTRATIUN
Str. D. A. Sturza 7.
CONSTANTA
Responsabil cu tipocul dr. I. I. I.
Mansuetele nu se tipocul.
Telefon 91/2

In chestia locurilor de casă

Ministerul de interne, prin ordina No. 24478 din 31 Mai a. c.—după care am găsit să ne procurăm o copie — a autorizat Primăria Constanța ca să supună unei verificări minuțioase toate locurile vândute de comună în ultimul timp, anulând înstrăinările făcute împotriva dispozițiilor legii, comunicându-i în același timp ca să se pună la dispozițiunea Parchetului general, care a fost sesizat să cerceteze neregulile săvârșite de fosta autoritate comunală.

E acesta, un început de încununare a îndelungatei și înțelepte campanii duse de ziarul nostru, împotriva jafului și destrăbălării administrative din acest județ și oraș, și în special în privința modului cum au fost distribuite locurile de casă destinate demolizării.

De altfel, însuși fostul președinte al comisiunii inter-municipale de Constanța, d-l dr. Sachelarie, într-o scrisoare înscrisă de noi, admite să se fi petrecut anumite nereguli în această privință, prin surprinderea bunelor d-sale credințe și atenții.

Nu știm — și nici nu vom să știm — ce a putut determina aducerea d-lui Argetoianu la simțul dărtăției și al legalității, ordonând o această anchetă — când d-sa, după de luni întregi de zile, căl deșănțat formal și precis toate aceste nelegiuiri, se complăcea într-o pasivitate care mergea până la conveniență, neimpiedicând din vreme și cu sancțiuni

exemplare greșeli ce astăzi vor fi greu, decât nu cu nepuință, de îndreptat.

Căci, da, cu tot ordoul lașat, cu toată buna intențiune de care pare a fi însoțit actualul președinte al comisiunii inter-municipale, noi ne îndoiim de rezultate. Părtași ai crimei ce s'a săvârșit împotriva averii comune, complici la nedreptățile ce s'a comise demolizării în adevărată nevoie de a fi în proprietăți, s'au făcut persoane alături de noi, cu o așa de hotărâtoare influență în localitate, în cât ne femem că d. Traian Constantinescu nu va găsi într'insul energia și puțința necesare, ca să reacționeze îndesjuns.

Nu e pentru noi un secret, că miniștrii au luat din vatra comunei noastre câte două și trei locuri de casă; că demnii și funcționarii superiori din afară și din localitate, au contravenit cerinței exprese a deciziei consiliului de miniștri care atribuie aceste terenuri exclusiv demolizării.

Cunoșcând dar moravurile noastre, să ne fie admis și erol, ca să primim cu oare-care scepticism anticipat rezultatele cercetărilor ce va să vie.

Rândurile de mai sus nu înseamnă, firește, că vom a decuraja pe actualul administrator al comunei Constanța, animat până acum de cele mai frumoase sentimente și nici că vom ceda până nu se va face deplină lumină și dreptate în această chestiune.

CONST. N. BARRY

Către cititorii noștri

Excesiva și crescândă scumpete din Constanța nu se putea ca să nu se resfrângă și asupra acestui ziar. În ultimele patru luni bugetul nostru de cheltuieli s'a ridicat la îndoit.

Pentru a putea face față pretențiilor din săptămână în săptămână mai mari ale imprimeriei; pentru a reuși să asigurăm personalului nostru redacțional și tehnic o existență suficientă, demnă și cinstită, vom fi nevoiți ca dela 15 ale lunii curente să imităm majoritatea confracțiilor din Capitală — unde toțiși cheltuielile speciale sunt mai mici — și să ridicăm prețul numărului la 1 leu, menținând costul abonamentului tot la 120 lei anual.

Nu ne îndoiim că cititorii noștri, cari nu ne-au lipsit până astăzi de sollicitudinea lor permanentă, aprelind greutățile prin cari trecem, vor susținea acest sacrificiu vremelnic, merit a acoperi strict cheltuielile de aparițiune ale acestui vechi și singur ziar dobrogean.

Administrația ziarului

Palavre cotidiene

Am sărbătorit ieri cu smerenie ziua flăcăilor, cari luptând ca lei și-au sacrificat viața pe altarul patriei.

Toți au trecut în domeniul posterității; ei sunt lei vechi, astăzi însă când trăim în era Letlor noi, mă gândesc că între „Tristețe” lui Ovidiu, Lei vechi, și învârtitele lui conu Virgiliu — pentru Lei noi, este o mare deosebire, cu toate că și acestea sunt foarte „triste.”

De aceia, noi astia, în lipsă de Lei noi, declarăm categoric că suntem pentru Lei vechi.

Lei vechi aparțin țării. Lei noi aparțin contrabandizilor și aceluia care Sac-el-are.

Lei vechi nu s'a preocupat, Lei noi au ajuns butjocara strănăției.

Lei vechi, dorm somnul de veci în fărânașele lor și odată încă se mai aude zângănelul lor, Lei noi trăiesc în viață, afară, în grupa demnității noastre naționale.

Inscris Jean-Gardea

Serbarea Externatului din Constanța

Duminică după masă, a avut loc serbarea de fine de an a Externatului secundar de fete din localitate.

În program: coruri, recitări, teatru.

Corul sub conducerea d-lui Moruzov a fost bine, cum de altfel a fost bine și cu zețoriile din trecut sub conducerea d-rei Faustina Rădulescu.

Semnătorii și Rodica de Alexandru au fost spuse de două eleve, Semnătorul slab, Rodica bine.

A urmat apoi Cinel-Cinel tot de Alexandri.

Act — deși recunoștea munca depusă de acele ce au pus-o în scenă — trebuie să facem multă rezervă pentru reușita acestei plesete, care se joacă aproape periodic la toate lăcherele de an, mai în toată țara.

Alexandri a mai scris și alte piese, scurte și ele, care s'ar putea foarte bine juca de elevi de școală.

Se alege însă, de obicei, pe Cinel-Cinel din cauza că are multă figuraj, pot să apară pe scenă cât de multe costume naționale și e cel mai ușor lucru ca mamele să și imbrace fețele cu câte o foță și o năframă.

Teatrul nu costă numai în costume, fie ele cât de scilpitoare, ci și în jocul de scenă, mișcări, dicțiune etc.

Dacă lăsam costumele deoparte, care au fost cu adevărat frumoase și variate, jocul a fost căl se poate de nepregătit.

Bătrânul Sandu cu vocea de flămăz, cu mustățile de val, a fost foarte nefolositul.

Oraur, volnicul Oraur, cu vocea subțirică, pifligăniță, a fost cât se poate de slab și pres puțin serios. Oraur rădea pe scenă, cum nuse permite nici măcar la o repeliție generală, necum în feța publicului.

Travestirile nu prind pe ori și ciue și ca cineva să joace în travestie, trebuie să fie ajutat de natură.

Bine a fost Florica. O Florică drăguță cu un joc lejer și Tincuța care și-a jucat rolul cu multă seriozitate.

A urmat apoi împărțirea premiilor

B. N.

RETEVEIE

Pedagog și av. In Bulgaria s'a decretat munca obligatorie. La noi, în Dobrogea, cu lipsa de comunicare provocată de intermiunții pod dela Borcea, am ajuns a fi condamnati la muncă obligatorie. GEANABET

Buletin politic

Se știe că d. Popovici-Taşcă, subsecretar minorităților, a fost zilele acestea la Constanța, spre a încerca o împănare a lamentabilei situații politice a guvernamentului din localitate, divizat în alături alabere, câte cește sunt.

Delegatul centrului pare a fi avut instrucțiuni din partea d-lui Argetoianu, de a căuta în primul rând să obțină reabilitarea d-lui Berea, repudiat de aproape întreg partidul local și a cărui sacrificiu o cere însuși primul ministru.

D. Tașcă a chemat rând pe rând și câte unul, pe toți „frantuzii” partidului local la d-sa la hotel, rămânând după se s'a întreținut cu fiecare din aceștia cu convingerea că nu sunt doi înși la un loc, cari să albe această părere. Așupra evenimentului succesiunii în prefectura județului, n'a fost unul care să n'abia pe candidatul d-sale, când nu e el însuși. De ceea trimisul d-lui Argetoianu s'a gândit să ofere prefectura d-lui Porțiano — oferta ce pare a fi gădit vanitatea bătrânului castelan. Și aci s'au ivit înasfășități, luterii din partid — alții căți sunt — protestând cu vehemență.

D. Tașcă a plecat din localitate, cu convingerea că nu există o altă soluțiune de cât ca... d-sa să ia șefia locală și să caute să organizeze partidul în... opoziție, iar până în toamnă, când schimbarea guvernului vine dela sine, să se recurgă la expediențe și frantuzii din circumstanță.

Lupte între bolșevicii și trupele noastre în Nistru

București 10 Iunie. — Un comunicat oficial al ministerului de interne anunță că în noaptea de 5-6 Iunie, bolșevicii au atacat cu focuri de armă patrula de control dela pichelul de grăniceri Ataci. Patrula răposată, bolșevicii au fost siliți să se retragă. După un scurt timp, grănicerii noștri au fost atacați din nou — schimbările de focuri continuând până dimineață.

Un alt comunicat anunță că în noaptea de 5-6 Iunie, patrula noastră de grăniceri de pe malul Tigulinei s'a fost atacată de alte grupuri de bolșevici, cari au reușit să treacă neobservați Nistrul. Grănicerii noștri punându-se în gardă, bolșevicii depe malul celălalt al Nistrului au deschis un foc viu de mitraliere, pe un front de 2 km. Sănd în ajutorul patrulei noastre pichelul vecin Nerjova, a reușit să-i reducă la tăcere.

Dimineața au fost găsite cadavrele a 3 bolșevici morți, iar alte două cadavre, au fost luate în bărci de către bolșevicii cari s'au refugiat pe malul opus.

Incetarea grevei din Anglia

Horsa 9 Iunie. — Se anunță o apropiere între miniștrii și patronii englezi, în urma intervenției guvernului britanic.

Întrunirea jurnălii eri la Londra s'au făcut propuneri echilabile.

La conferința ce va avea loc la Vineri comitetul executiv al miniștrilor, se va supune raportul complet asupra propunerilor alate a guvernului cât și a le patronilor. Se dă ca sigur că lucrătorii în urma baloajului ești din examinarea propunerilor, se vor hotărâ să înceteze greva.

Opinia franceză asupra acordului franco-anglez în chestia Sileziei

Lyon 9 Iunie. — Ziarele franceze înregistreză cu satisfacție, acordul semnat între guvernul francez și guvernul din Paris și Londra în chestia Sileziei

Amânarea conferinței aliate din Boulogne

Berlin 9 Iunie. — Ziarul „Temp” anunță că conferința aliată din Boulogne a fost amânată pentru un timp nehotărât. În urma unui schimb de note anglo-franceze

Cabinetul englez a amânat discuția în chestia Sileziei superioare, din cauza boalei lui Lloyd Georges.

Note

S'a pomenit ieri de-a lungul și lătul întregii Români mari, numele Ecaterinei Teodoroiu, fecioara dela Ila, care ca și Jeana D'arc, de acum 500 de ani și-a părăsit casa, părinții, a îmbrăcat haia soldăiească și cu pușca în mână a intrat în focul războiului, în zilele de grea cumpănă pentru neamul nostru.

Alături de flăcăii noștri a pus alături întâi — femeia e capabilă de jertfă mai mult de cât bărbatul —, țama ei a mers departe, dincolo de plutoni și companii ei, prin ordine de zi, se slăveau faptele mărețe de vitejie și sânge rece; mai mult încă: seara, osteniți sau nemăncați, soldații povesteau întâmplări și la numele ei își aminteau de sora, de logodnică, de mama care trebuiau desrobite de sub călcăul unui dușman aspru; numele ei era ca un îndemn și un simbol de jertfă.

Într'un altc. două gloanțe l-au tăiat firul vitejie; prin această însă numele ei a trecut în rândul sfinților neamului, căci sacrificiul făcut — suferința jertfă — nu va rămâne ca un fapt izolat, ci ca o pildă vie pentru generațiile viitoare de soldați care în pus și femeia română la îndepărtarea idealului visat de generații întregi, așteptat de întreg neam, cântat de poezii.

Ecaterina Teodoroiu, trăiesc în amintirea tuturor și numele ei va rămâne câtă vreme va exista suflare omenească pe pământ.

Vasile din Vasili

Procesul societății „Delta Dunării” cu ministerul de domenii

ZIUA II-a

Sub președinția lui Istrate a continuat la Curtea de Apel procesul „Delta Dunării” cu ministerul de domenii.

S'a dat cuvântul d-lui avocat Drăghieș, care într-o foarte elocventă pledoarie, a făcut istoricul originii contractului cu toate peripeciile lui. Arată că acțiunea ministerului de domenii este pornită din gândul ascuns de a se da această concesione unui consorțiu Italian deși contractul ce-l are cu societatea „Delta Dunării” prezintă numai avantajii pentru stat Spane cu mult duh, că cine n'are interes, n'are acțiune. Examinează caracterul contractului ajungând la concluzia că acesta este o învoială de pescuit. Demonstrand că în speță, nu era nevoie nici pe termen fix de un an, după cum nu este necesară aprobarea consiliului de miniștri, cum nu e nevoie pentru nici o altă învoială individuală.

Termină cerând admiterea apelului societății pentru motivul că este și o ocazie de a încuraja o tânără industrie care va pune în valoare o nouă și bogată producție românească; cere respingerea apelului ministerului de domenii, și admiterea daunelor.

D-l avocat Stoianescu, din partea ministerului de domenii cere anularea contractului pentru faptul că nu s'au îndeplinit condițiile legale. Cere anulare contractului în contract a următoarelor 3 clauze: a) dreptul ministerului de a fixa prețurile; b) cota statului să fie majorată și c) la expirarea contractului toate lucrările și instalațiunile să rămână statului.

Mai cere anularea contractului și pentru că legea prescruisă prin regulamentul ei, mai prevede prestația în natură pentru pescar; or, societatea — persoană fizică — nu va putea executa acest angajament. Arată apoi că asemenea învoială se dau pe timp limitat de un an; ori societatea are concesiunea pe 20 ani. Termină arătând că contractul în chestiune, neîntinzând la nici una din prevederile art. 17, este nul și inexistent și cere respingerea apelului societății „Delta Dunării” și admiterea acțiunii ministerului de domenii.

Cu privire la cererea reconvențională de daune de 5 milioane, formulată de societate, arată netemeinicia ei, deoarece societatea nu a întreprins până în prezent nici o lucrare. Se dă cuvântul d-lui avocat Comșa din partea societății „Delta Dunării” care dezvoltă teza că contractul a fost aprobat societății în vederea încurajării unei industrii noi și punerea în valoare a unei incommensurabile bogății naționale, care până atunci fusese speculată de străinătate care preparând sub forma de conserve, peștele din apele noastre, îl exporta la noi ca un produs indigen al lor. Arată cum prin somația ministerului, interesele societății au fost vaxate prin acela că nu au putut să continue lucrările, fiind morți un capital ce nu le aparține. Cere admiterea acțiunii societății „Delta Dunării” pentru daunele cerute de 5 milioane și respingerea acțiunii ministerului.

Domnul avocat I. N. Roman, din partea societății „Delta Dunării” printr-o magistrală pledoarie, arată că acest proces prezintă o importanță capitală simbolizând o îngrăjiroare stare de lucruri, cari tînde să introneze anarhia, prin aceea că se castă a se anula unele acte ale partidelor ce nu mai sunt la putere lovindu-se întreprinderile enunțate naționale în speță, a se favoriza societăți străine.

Faice un scurt istoric asupra faimosului aviz al consiliului de avocați al ministerului de domenii și stabilește cu multă judiciozitate, că s'a lucrat cu pornire și palimă, contra societății „Delta Dunării”.

Se votează azi a se arăta că contractul ar fi nul și inexistent; aceasta nu se poate, spune d. Roman — căci nu putem

Procesul societății „Delta Dunării” cu ministerul de domenii

admitte în principiu ca un act făcut și scris de ministerul de domenii prin consiliul său de avocați, să fie anulat de aceeași d-ni avocați.

Să fim seriosi domnii! Să credem oare că ar exista un domn ministru ireponsabil?

Prin teoria eliminării progresive, arată că dintre diferitele contracte tip, cel în speță este o învoială individuală, nu o concesiune, care ar fi supusă diferitelor condiții din legea asupra comptabilității generale a statului.

Face descrierea teoriei nulității, în raport cu doctrina lui Loren.

Termină cerând Curții admiterea apelului societății și respingerea acțiunii ministerului în chestiunea daunelor care acordarea lor dearece societatea ori cum ar fi fost, trebuie să recunoștem că a avut pagube.

Curtea a amânât pronunțarea pentru Marți 14 Iunie. Rep.

Măsuri „de ordine”

Ele se iau cu prilejul tuturor serbărilor publice — și se iau în mod atât de stupid, în cât a doua zi, autoritățile militare cât și cele civile, declină răspunderea prostiilor săvârșite în ajun.

Efectele unor asemenea măsuri nesăbuite, au început să facă ca lumea să evite participarea la sărbătorile naționale, unde pentru dragostea și prietenia cu care coboară, se alege cu bruscările și neconvinițele unor agenți „de ordine” foarte zeloși.

Colul observat ieri în Piața Independenței, la teudem-ul oficial pentru eroii neamului, e o consecință a măsurilor „de ordine” luate la o serbare precedentă — măsuri repetate și eri, când, spre exemplu, troleibuzul fusese rezervat „lunii de seamă”. Acestea nu s'a deranjat să vină, lumea mai puțin „de seamă” a găsit accesul interes — și astfel, tri-luna rezervată” a fost ocupată numai de obișnuiții cafenelilor din piață.

Și toțiș eroii, a căror zi a fost prăznită, n'au căzut numai din rândurile „lunii de seamă” și lacrimile pe care multe mame a trebuit să le verse, eri, pe urma măsurilor „de ordine” numai între zburdile de acasă, era mai albură cu curgă în plină plioșe, pentru mai multă îndolșare și aducerea la simțul realității a potențailor și decorațiilor de azi.

Cr. Iar

Debarcarea trupelor grecești în Constanța

Nauen 9 Iunie. — Săptămâna viitoare vor sosi în Constanța-nopol mai multe vase de război engleze sub comanda amiralului John Robek spre a bloca porturile și a apăra debarcarea trupelor grecești.

VALUTA

București 10. — Leul nostru a cotat pe ziua de ieri la Paris 19 și 7 optimi.

LITERARE

As vrea să știu mormântul vostru...
Scrieți PETRE STEFANE
SCURT, DR. GH. POPA și frații mei, mormântul vostru
As vrea să știu mormântul vostru, frați, Câte o cruce să v'avea ca bun creștin. Să vină la voi, din când în când să vă facă Ca și la sfârșit, de-apurarea, carăți.

În rândul dobrogenilor v'ăștei V'ăți implinți și voi, ca și alți o detoche. Ei nu au fost doar marea României S'arăi dăruit-o celor cari veghea-vor treji.

În valerile v'ăstei împăcări, — s'o găsi — și mormântul ce v'au creștin, și d. la fel. Prietenii cari s'au iubit nu s'au alțel. — Dar toțiș în viața n'au unii multștiri.

Ne urmărește umbra noastră peste tot. Mormântul vostru pângărit ne s'ă în fața. Iar s'ăngele din noi, se-ogreșe și lagăvle și-am de chiar viață să ne zăbănim-vocet.

As vrea ca să găsim cunșta noastră. S'o plângem cum s'am plâgat noi până acum S'a ridicat și cel din urmă al vostru scum S'i s'ă aducă tot — la Marea noastră!

CONST. N. BARRY

